

SFS 2004:784

Utkom från trycket
den 9 november 2004

Lag om ändring i lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension;

utfärdad den 28 oktober 2004.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs i fråga om lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension

dels att 15 kap. 1 § skall upphöra att gälla,

dels att 1 kap. 4, 5 och 5 b §§, 2 kap. 5, 17 och 19 §§, 3 kap. 7 och 13–15 §§, 4 kap. 12 §, 12 kap. 1 och 9 §§, 13 kap. 4, 5, 9, 11, 12, 14–20 och 22 §§, 14 kap. 1, 1 a, och 7–9 §§, 15 kap. 6–11, 13, 15 och 20 §§ samt rubriken närmast före 13 kap. 19 § skall ha följande lydelse,

dels att punkt 3 i övergångsbestämmelserna till lagen (2002:206) i stället för dess lydelse enligt lagen (2002:980) om ändring i nämnda lag skall ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före 15 kap. 1 § skall sättas närmast före 15 kap. 2 § och lyda ”Tillsyn”,

dels att det i lagen skall införas två nya paragrafer, 13 kap. 17 a och 22 a §§, av följande lydelse.

1 kap.

4 §² I socialförsäkringslagen (1999:799) finns bestämmelser om vem som omfattas av denna lag. Socialförsäkringslagen innehåller också bestämmelser om förmåner vid utlandsvistelse och anmälan, m.m.

Om allmänt ombud hos Försäkringskassan finns särskilda bestämmelser.

5 §³ Vissa beräkningar enligt denna lag skall göras med ledning av ett *inkomstindex*. Detta index skall visa den relativa förändringen av genomsnittet av de försäkrades årliga pensionsgrundande inkomster utan den begränsning som anges i 2 kap. 1 § andra stycket, efter avdrag för allmän pensionsavgift, vilka har uppburits av dem som under inkomståret har fyllt minst 16 år och högst 64 år.

Förändringen av indextalet mellan två på varandra följande år skall motsvara den beräknade årliga relativa förändringen av de inkomster som anges i första stycket under en period av tre år före det år inkomstindexet avser. Vid beräkningen av inkomsterna skall den årliga förändringen i det allmänna

¹ Prop. 2003/04:152, bet. 2004/05:SfU4, rskr. 2004/05:8.

² Senaste lydelse 1999:802.

³ Senaste lydelse 2003:301.

prisläget räknat från juni månad till juni månad under samma period frånräknas. Det framräknade värdet skall därefter omräknas med förändringen i det allmänna prisläget i juni månad två år före det år indexet avser och det allmänna prisläget i juni månad året närmast före det året.

Regeringen skall för varje år fastställa inkomstindexet efter det att det har beräknats av Försäkringskassan. För år 1999 skall inkomstindexet vara lika med 100,00.

5 b §⁴ Avgiftsinkomsterna beräknas som

1. genomsnittet av inkomsterna det andra–fjärde året före det år balanstalet avser, multiplicerat med

2. den beräknade årliga relativa förändringen av inkomsterna under det andra–femte året före det år balanstalet avser. Vid beräkningen av den relativa förändringen av inkomsterna skall den årliga förändringen i det allmänna prisläget räknat från juni månad till juni månad under samma period frånräknas. Det framräknade värdet skall därefter omräknas med förändringen i det allmänna prisläget i juni månad tre år före det år balanstalet avser och det allmänna prisläget i juni månad året efter det förstnämnda året.

Omsättningstiden beräknas som medianen av omsättningstiden för det tredje, fjärde och femte året före det år balanstalet avser.

Pensionsskulden beräknas för det andra året före det år balanstalet avser, som summan av

1. pensionsbehållningar enligt 5 kap. 2 §,
2. det beräknade värdet av pensionsrätter för inkomstpension enligt 4 kap. 2–6 §§,
3. utbetalad pension för varje åldersgrupp i december månad multiplicerad med beräknat antal återstående utbetalningar av ett genomsnittligt pensionsbelopp för samma åldersgrupp justerat med den räntefaktor som anges i 5 kap. 12 § andra stycket, och
4. det beräknade värdet av kommande utbetalningar av tilläggspension för dem som inte påbörjat uttag av sådan pension.

Ytterligare föreskrifter för verkställighet av lagens bestämmelser om beräkning av balanstal meddelas av regeringen. Beräkningarna skall göras av Försäkringskassan.

2 kap.

5 §⁵ Som pensionsgrundande inkomst av anställning räknas vidare

1. sjukpenning och rehabiliteringspenning enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring samt sjukpenning eller särskild arbetsskadeersättning enligt lagen (1976:380) om arbetskadeförsäkring eller motsvarande ersättning som utgetts enligt annan författning eller på grund av regeringens förordnande, i den utsträckning ersättningen har trätt i stället för en försäkrads inkomst som arbetstagare i allmän eller enskild tjänst,

2. föräldrapenningförmåner enligt lagen om allmän försäkring,

3. ersättning enligt lagen (1988:1465) om ersättning och ledighet för närstående vård,

⁴ Senaste lydelse 2002:315.

⁵ Senaste lydelse 2002:631.

- 4. ersättning som har utgetts enligt 20 § lagen (1991:1047) om sjuklön,
- 5. livränta enligt 4 kap. lagen om arbetsskadeförsäkring eller motsvarande livränta som bestäms med tillämpning av den lagen,
- 6. delpension enligt lagen (1979:84) om delpensionsförsäkring,
- 7. vårdbidrag enligt lagen (1998:703) om handikappersättning och vårdbidrag, i den utsträckning bidraget inte är ersättning för merkostnader,
- 8. dagpenning från arbetslöshetskassa,
- 10. aktivitetsstöd till den som deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program,
- 11. utbildningsbidrag för doktorander,
- 14. ersättning till deltagare i teckenspråksutbildning för vissa föräldrar (TUFF),
- 15. dagpenning till totalförsvarspliktiga som tjänstgör enligt lagen (1994:1809) om totalförsvarsplikt och till andra som får dagpenning enligt de grunder som gäller för totalförsvarspliktiga,
- 16. bidrag från Sveriges författarfond och Konstnärnämnden i den utsträckning som regeringen så föreskriver, samt
- 17. inkomstrelaterad sjukersättning och inkomstrelaterad aktivitetsersättning enligt 8 kap. lagen om allmän försäkring.

17 §⁶ Om en ersättning som är pensionsgrundande eller för vilken det skall beräknas ett pensionsgrundande belopp enligt 3 kap. 4 § eller pensionspoäng enligt 4 kap. 9 §, har betalats ut av Försäkringskassan eller en arbetslöshetskassa till en försäkrad och den försäkrade senare för samma månad har beviljats annan ersättning som är pensionsgrundande och samordnad med den ersättning som betalats ut tidigare, är den senare beviljade ersättningen inte pensionsgrundande till den del den avser tid före utbetalningsmånaden.

Beviljas vid samma tidpunkt inkomstrelaterad sjukersättning eller inkomstrelaterad aktivitetsersättning enligt 8 kap. lagen (1962:381) om allmän försäkring och livränta enligt 4 kap. lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring eller motsvarande livränta som bestäms med tillämpning av den lagen, skall det vid tillämpning av första stycket anses som om sjukersättningen eller aktivitetsersättningen har betalats ut före livräntan.

19 §⁷ Pensionsgrundande inkomst av anställning för vilken en försäkrad inte är skattskyldig i Sverige enligt inkomstskattelagen (1999:1229) skall bestämmas med ledning av kontrolluppgift enligt lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter.

3 kap.

7 §⁸ Om en pensionsgrundande ersättning har betalats ut av Försäkringskassan eller en arbetslöshetskassa till en försäkrad och den försäkrade senare för samma månad har beviljats sjukersättning eller aktivitetsersättning som är samordnad med den tidigare utbetalade ersättningen, skall pensionsgrundande belopp med anledning av sjukersättningen eller aktivitetsersättningen

⁶ Senaste lydelse 2001:492.

⁷ Senaste lydelse 2001:1240.

⁸ Senaste lydelse 2001:492.

inte tillgodoräknas till den del denna ersättning avser tid före den månad då den har betalats ut.

13 §⁹ Om föräldrarna enligt 11 och 12 §§ var för sig kan tillgodoräknas ett pensionsgrundande belopp enligt 10 § får de, genom anmälan till Försäkringskassan, ange vem av dem som skall tillgodoräknas ett sådant belopp.

Görs inte anmälan enligt första stycket skall beloppet tillgodoräknas den av föräldrarna som, för det år beloppet hänför sig till, har lägst pensionsunderlag enligt 4 kap. 2 §. Har ingen av föräldrarna något pensionsunderlag för det året eller har de lika högt underlag, skall det pensionsgrundande beloppet tillgodoräknas modern eller, om föräldrarna är av samma kön, den äldre av dem.

Vid beräkning enligt andra stycket av pensionsunderlaget skall bortses från pensionsgrundande belopp enligt 10 §. Vidare skall vid sådan beräkning med pensionsgrundande inkomst likställas inkomster som avses i 18 §.

14 § Om enligt 11 och 12 §§ endast en av föräldrarna för ett år kan tillgodoräknas ett pensionsgrundande belopp enligt 10 § för ett barn, får denna förälder, genom anmälan till Försäkringskassan, överlåta rätten att för det året tillgodoräknas ett sådant belopp för det barnet till den andra föräldern om det enda skälet till att den andra föräldern inte kan tillgodoräknas beloppet är att han eller hon inte har bott tillsammans med barnet under minst halva året. Detta gäller dock endast om sistnämnda förälder

1. under året har bott tillsammans med barnet i inte obetydlig omfattning, och

2. inte enligt 11 och 12 §§ själv för samma år kan tillgodoräknas ett pensionsgrundande belopp enligt 10 § för ett annat barn.

15 § En förälder som enligt 11 och 12 §§ för ett år ensam kan tillgodoräknas ett pensionsgrundande belopp enligt 10 § för ett barn får också, om den andra föräldern har avlidit under det året eller tidigare, genom anmälan till Försäkringskassan överlåta rätten att för det året tillgodoräknas ett sådant belopp för det barnet till en annan försäkrad som föräldern under intjänandeåret var gift med eller hade gemensamt barn med och stadigvarande sammanbodde med.

Överlåtelse enligt första stycket får ske endast om den försäkrade till vilken överlåtelse avses ske uppfyller de förutsättningar som anges i 12 § första stycket 1, 3 och 5 och denne inte heller enligt 11 och 12 §§ för samma år själv kan tillgodoräknas ett pensionsgrundande belopp enligt 10 § för ett annat barn.

4 kap.

12 § Vårdår skall efter ansökan hos Försäkringskassan tillgodoräknas en förälder som är bosatt här i landet och som under större delen av ett kalenderår har vårdat ett barn som inte har fyllt tre år och som är bosatt här. För samma barn och år får dock vårdår tillgodoräknas endast en förälder.

Vid tillämpningen av första stycket skall med barn likställas fosterbarn och med en förälder likställas den, med vilken en förälder är eller har varit gift eller har eller har haft barn om de stadigvarande sammanbor.

12 kap.

1 §¹⁰ Ålderspension enligt denna lag betalas ut efter ansökan. Sådan ansökan skall göras skriftligen hos Försäkringskassan. En pensionsberättigad som är född under något av åren 1938–1953 och som uppbär inkomstpension utan att ha rätt till tilläggspension skall dock, utan särskild ansökan, erhålla tilläggspension från och med den månad då han eller hon fått rätt till sistnämnda pension.

Om en person som har rätt till ålderspension enligt denna lag och är bosatt i Sverige inte tre månader före ingången av den månad då han eller hon fyller 70 år har ansökt om uttag av inkomst- eller tilläggspension, skall Försäkringskassan utreda om den pensionsberättigade vill ta ut ålderspension. För den som månaden före den då han eller hon fyller 65 år har uppburit sjukersättning enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring eller särskild efterlevandepension enligt lagen (2000:462) om införande av lagen (2000:461) om efterlevandepension och efterlevandestöd till barn skall motsvarande gälla, om ansökan om inkomst- eller tilläggspension enligt denna lag inte har gjorts senast förstnämnda månad.

9 §¹¹ För en pensionsberättigad som har rätt till livränta på grund av obligatorisk försäkring enligt lagen (1916:235) om försäkring för olycksfall i arbete, lagen (1929:131) om försäkring för vissa yrkessjukdomar eller lagen (1954:243) om yrkesskadeförsäkring eller som enligt annan lag eller särskild författning eller enligt regeringens förordnande har rätt till annan livränta, som bestäms av eller betalas ut av Försäkringskassan, skall inkomstpensionen och tilläggspensionen minskas enligt vad som sägs i andra stycket. Motsvarande skall gälla i fall då livränta utges enligt utländsk lagstiftning om yrkesskadeförsäkring. Minskning skall däremot inte ske på grund av livränta enligt lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring eller annan livränta som bestäms med tillämpning av nämnda lag. Medför skada för vilken livränta har börjat utges återigen sjukdom som berättigar till sjukpenning, skall det anses som om livränta utgavs under sjukdomstiden. Har livränta eller del därav eller livränta för viss tid bytts ut mot ett engångsbelopp, skall det vid beräkning enligt andra stycket anses som om livränta utges eller som om den livränta som utges har höjts med ett belopp som svarar mot engångsbeloppet enligt de vid utbytet tillämpade försäkringstekniska grunderna.

Summan av inkomstpension, tilläggspension och garantipension enligt lagen (1998:702) om garantipension skall minskas med tre fjärdedelar av varje livränta som överstiger en sjättedel av prisbasbeloppet enligt 1 kap. 6 § lagen (1962:381) om allmän försäkring och som den pensionsberättigade uppbär som skadad. Minskning skall därvid i första hand göras på garantipensionen och därefter på tilläggspensionen. Avdrag på inkomstpension och tilläggspension enligt 6 kap. 2 § 1 får dock göras endast om den pensionsberät-

¹⁰ Senaste lydelse 2001:492.

¹¹ Senaste lydelse 2002:206.

tigade kunnat tillgodoräkna sig pensionspoäng för minst ett år när skadan inträffade.

Sammanlagd hel pension enligt denna lag skall dock aldrig, på grund av bestämmelserna i denna paragraf, för månad räknat understiga 13 procent av prisbasbeloppet för den som är ogift och 11,5 procent av prisbasbeloppet för den som är gift. Härvid skall bestämmelserna i 6 kap. 17 § tillämpas på motsvarande sätt.

13 kap.

4 §¹² Andra beslut enligt denna lag än sådana som avses i 1 och 2 §§ skall fattas av Försäkringskassan.

5 §¹³ Beslut enligt 3 och 4 kap. samt beslut om inkomst-, tilläggs- och premiépension får fattas genom automatiserad behandling av Försäkringskassan när skälen för beslutet får utelämnas enligt 20 § första stycket 1 förvaltningslagen (1986:223).

9 §¹⁴ Ett beslut enligt denna lag skall omprövas om den som beslutet avser begär det eller om det finns andra skäl. Omprövning skall dock inte göras av beslut som meddelats enligt 11 eller 13 §.

Ett beslut om pensionsgrundande inkomst eller andra pensionsgrundande belopp får omprövas på begäran av den enskilde bara i samband med att beslutet om pensionsrätt eller pensionspoäng omprövas. Ett beslut om pensionsgrundande inkomst eller andra pensionsgrundande belopp får dock omprövas även om inte pensionsrätt eller pensionspoäng påverkas, om det är av betydelse för den enskilde. Härvid skall samma bestämmelser gälla som för omprövning av beslut om pensionsrätt och vad som då sägs om Försäkringskassan skall, när det gäller omprövning av beslut om pensionsgrundande inkomst, i stället avse Skatteverket.

Om, vid omprövning av ett beslut om pensionsrätt eller pensionspoäng, prövning skall göras av den pensionsgrundande inkomst som legat till grund för beslutet, skall Försäkringskassan överlämna ärendet i den delen till Skatteverket för omprövning av beslutet om denna inkomst.

11 § Den som vill begära omprövning enligt 9 eller 10 § skall göra detta skriftligen. Begäran om omprövning av ett beslut enligt 4 kap. skall ha kommit in till Försäkringskassan före utgången av året efter det fastställelseår som beslutet avser. I fråga om annat beslut skall begäran om omprövning ha kommit in inom två månader från det att den som begär omprövningen fick del av beslutet.

Gör den som begär omprövning sannolikt att han eller hon inte inom två månader före utgången av den tid som anges i första stycket andra meningen har fått kännedom om ett beslut eller annan handling med uppgift om vad som har beslutats, skall begäran om omprövning i stället ha kommit in inom

¹² Senaste lydelse 1999:802. Ändringen innebär bl.a. att andra och tredje styckena upphävs.

¹³ Senaste lydelse 2002:206. Ändringen innebär bl.a. att andra stycket upphävs.

¹⁴ Senaste lydelse 2003:725.

två månader från den dag då den som begär omprövningen fick sådan kännedom.

12 §¹⁵ Om en begäran om omprövning har kommit in till Premiepensionsmyndigheten, Skatteverket, Försäkringskassan eller en allmän förvaltningsdomstol, som inte har fattat det överklagade beslutet, skall begäran om omprövning sändas till den som har meddelat beslutet. Har begäran kommit in till Premiepensionsmyndigheten, Skatteverket eller Försäkringskassan inom den tid som anges i 11 §, skall den anses som inkommen i rätt tid.

14 §¹⁶ Ett beslut om pensionsgrundande inkomst skall omprövas av Skatteverket om Försäkringskassan enligt 9 § tredje stycket har överlämnat ett ärende för omprövning.

15 § Har omprövning begärts av ett beslut och överklagar det allmänna ombudet samma beslut, skall beslutet inte omprövas utan ärendet i stället överlämnas till allmän förvaltningsdomstol. Den enskildes begäran om omprövning skall då anses som ett överklagande.

16 §¹⁷ En fråga enligt denna lag som redan har avgjorts av en allmän förvaltningsdomstol får inte omprövas av Skatteverket, Försäkringskassan eller Premiepensionsmyndigheten.

17 §¹⁸ Ett beslut enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol av den som beslutet avser eller, om denne har avlidit, av annan som är berörd av beslutet samt av det allmänna ombudet. En enskild får dock endast överklaga sådana beslut som har tillkommit genom omprövning. Även beslut som innebär att en begäran om omprövning har avvisats får överklagas av den enskilde. En enskilds överklagande av ett annat beslut skall anses som en begäran om omprövning. Det allmänna ombudet får överklaga endast beslut som har fattats av Försäkringskassan.

Bestämmelsen i 33 § fjärde stycket förvaltningsprocesslagen (1971:291) gäller inte avvisningsbeslut enligt denna lag som har meddelats av Försäkringskassan, Skatteverket eller Premiepensionsmyndigheten.

17 a § Ett beslut som rör en person som är bosatt i Sverige överklagas till den länsrätt inom vars domkrets personen hade sin hemortskommun när beslutet fattades. Beslut i övriga fall överklagas till den länsrätt inom vars domkrets det första beslutet i saken fattades.

Med hemortskommun avses den kommun där den fysiska personen var folkbokförd den 1 november året före det år då beslutet fattades. För den som var bosatt eller stadigvarande vistades här i landet under någon del av det år då beslut fattades, men som inte var folkbokförd här den 1 november föregående år, avses med hemortskommun den kommun där den fysiska personen först var bosatt eller stadigvarande vistades.

¹⁵ Senaste lydelse 2003:725. Ändringen innebär bl.a. att andra stycket upphävs.

¹⁶ Senaste lydelse 2003:725.

¹⁷ Senaste lydelse 2003:725.

¹⁸ Senaste lydelse 2003:725.

18 § Ett överklagande från en enskild skall ha kommit in till den myndighet som gjort omprövningen inom två månader från den dag då klaganden fick del av beslutet om omprövning eller avvísning.

Bestämmelserna i 12 § om begäran om omprövning skall tillämpas i fråga om överklagande av en enskild.

Överklagande av det allmänna ombudet

19 § Om det allmänna ombudet överklagar ett beslut enligt 2–4 kap. skall överklagandet ha kommit in före utgången av året efter fastställelseåret. Om beslutet har meddelats efter den 31 oktober året efter det fastställelseår som beslutet avser, får överklagandet dock komma in inom två månader från den dag då det överklagade beslutet meddelades.

Överklagar det allmänna ombudet ett annat beslut som meddelats enligt denna lag skall överklagandet ha kommit in inom två månader från den dag då beslutet meddelades.

För överklagande enligt första och andra styckena gäller bestämmelserna i 12 § första stycket.

20 § Om en enskild överklagar en allmän förvaltningsdomstols beslut enligt denna lag skall överklagandet ha kommit in inom två månader från den dag då den enskilde fick del av det överklagade beslutet.

Om det allmänna ombudet, Premiepensionsmyndigheten eller Försäkringskassan överklagar en allmän förvaltningsdomstols beslut enligt denna lag skall överklagandet ha kommit in inom två månader från den dag då beslutet meddelades.

22 §¹⁹ Bestämmelsen i 7 a § första stycket förvaltningsprocesslagen (1971:291) om förvaltningsmyndighets partsställning gäller inte i fråga om mål enligt 2–4 kap. Om en enskild överklagar ett beslut enligt 2–4 kap. hos en allmän förvaltningsdomstol, bestämmer dock Försäkringskassan om den skall vara part i målet. Om en enskild klagat till kammarrätten och Försäkringskassan har varit motpart i länsrätten, är Försäkringskassan alltid motpart i kammarrätten. Även om Försäkringskassan har bestämt att inte vara part, får domstolen förelägga Försäkringskassan att svara i målet. Försäkringskassan får överklaga ett avgörande av en allmän förvaltningsdomstol även om Försäkringskassan inte har varit part där.

22 a § Det allmänna ombudet får överklaga ett avgörande av en allmän förvaltningsdomstol endast om ombudet har varit part i målet där. Försäkringskassan får inte överklaga ett avgörande av allmän förvaltningsdomstol som kan överklagas av det allmänna ombudet.

14 kap.

1 § Försäkringskassan skall besluta om återbetalning av inkomst- eller tilläggspension, om den som uppburit pensionen genom att lämna oriktiga uppgifter eller genom att underlåta att fullgöra en uppgifts- eller anmäl-

¹⁹ Ändringen innebär bl.a. att andra och tredje styckena upphävs.

ningsskyldighet har orsakat att pensionen har lämnats felaktigt eller med ett för högt belopp. Detsamma gäller om inkomst- eller tilläggspension i annat fall har lämnats felaktigt eller med ett för högt belopp och den som uppburit pensionen har insett eller skäligen borde ha insett detta.

Har inkomst- eller tilläggspension betalats ut och minskas därefter pensionsrätt eller pensionspoäng på grund av bristande eller underlåten avgiftsbetalning, skall Försäkringskassan besluta om återbetalning av för mycket utbetald pension.

Den som uppburit för mycket inkomst- eller tilläggspension enligt denna lag är skyldig att betala tillbaka utbetald sådan pension endast om beslut om återbetalning har meddelats enligt första eller andra stycket. Om det finns särskilda skäl får Försäkringskassan helt eller delvis efterge krav på återbetalning.

1 a §²⁰ Om en tjänsteman enligt 2 § lagen (2002:125) om överföring av värdet av pensionsrättigheter till och från Europeiska gemenskaperna har överfört värdet av pensionsrätt för inkomstpension och värdet av rätt till tilläggspension till gemenskaperna och om den fastställda pensionsrätten för inkomstpension eller fastställda pensionspoäng för den personen därefter har sänkts, skall Försäkringskassan återkräva av honom eller henne vad som har överförts för mycket.

Återkrav skall ske om sänkningen beror på att den pensionsgrundande inkomsten av annat förvärsarbete har sänkts eller på att pensionsrätt eller pensionspoäng inte borde ha tillgodoräknats till följd av bestämmelserna i 4 kap. 4 eller 8 § om bristande eller underlåten avgiftsbetalning. I andra fall skall beloppet återkrävas endast om den som överfört värdet av pensionsrättigheter genom att lämna oriktiga uppgifter eller genom att underlåta att fullgöra en uppgifts- eller anmälningsskyldighet har orsakat att pensionsrätt eller pensionspoäng har fastställts felaktigt eller med ett för högt belopp. Om det finns särskilda skäl får Försäkringskassan helt eller delvis efterge krav på återbetalning.

7 §²¹ Avdrag på pension enligt denna lag får göras med skäligt belopp om den pensionsberättigade enligt beslut av Försäkringskassan eller Premiepensionsmyndigheten är återbetalningsskyldig för en ersättning som har utgetts på grund av denna lag eller en annan författning.

Har avdrag gjorts enligt första stycket med anledning av beslut om återbetalningsskyldighet av premiepension skall det avdragna beloppet överlämnas till Premiepensionsmyndigheten.

8 § Om en ersättning enligt en annan författning har betalats ut efter beslut av Försäkringskassan eller en arbetslöshetskassa och beviljas senare pension retroaktivt enligt denna lag för samma tid som den tidigare utbetalade ersättningen avser, skall avdrag göras på den retroaktiva pensionen. Detta avdrag skall motsvara det belopp som överstiger vad som skulle ha betalats ut för perioden om beslut om båda ersättningarna hade fattats samtidigt.

²⁰ Senaste lydelse 2002:127.

²¹ Senaste lydelse 2002:206.

9 §²² En pensionsberättigad skall betala för sitt uppehälle för varje dag som han eller hon är

- häktad
- intagen i kriminalvårdsanstalt eller
- på grund av skyddstillsyn med särskild behandlingsplan vistas i ett sådant familjehem eller hem för vård eller boende som avses i socialtjänstlagen (2001:453). Vid vistelse i ett familjehem eller ett hem för vård eller boende gäller detta endast för den tid under vilken staten bekostar vistelsen. Betalning skall ske genom att Försäkringskassan, efter skatteavdrag enligt skattebetalningslagen (1997:483), gör avdrag från ålderspensionen när denna betalas ut. Om den pensionsberättigade samtidigt med inkomstgrundad ålderspension uppbär garantipension enligt lagen (1998:702) om garantipension, äldreförsörjningsstöd enligt lagen (2001:853) om äldreförsörjningsstöd, sjukersättning enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring eller livränta enligt 4 kap. lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring, skall endast ett avdrag göras från de sammantagna förmånerna.

Avdraget uppgår till 80 kr för dag. Det får dock utgöra högst en tredjedel av förmånernas månadsbelopp efter skatteavdrag delat med 30. Därvid skall det belopp varmed minskning sker avrundas till närmaste lägre kronor.

Avdrag skall inte göras för tid under vilken den pensionsberättigades fängelsestraff verkställs utanför kriminalvårdsanstalt enligt 33 a § lagen (1974:203) om kriminalvård i anstalt. Avdrag skall heller inte göras, om den pensionsberättigade är berättigad till sjukersättning enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring eller livränta enligt 4 kap. lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring men förmånen enligt 16 kap. 20 § förstnämnda lag eller 6 kap. 8 § sistnämnda lag inte skall utges.

15 kap.

6 § Anmälan enligt 3 kap. 13–15 §§ skall vara skriftlig och skall ha kommit in till Försäkringskassan senast den 31 januari fastställelseåret. Anmälan enligt 3 kap. 13 § skall göras gemensamt av föräldrarna. Anmälan enligt 3 kap. 14 och 15 §§ skall göras gemensamt av den förälder som enligt 3 kap. 11 och 12 §§ ensam kan tillgodoräknas ett pensionsgrundande belopp enligt 3 kap. 10 § och den till vilken överlåtelse skall ske. Med en förälder skall därvid likställas en särskilt förordnad vårdnadshavare och den som med socialnämndens medgivande tagit emot ett utländskt barn för stadigvarande vård och fostran i syfte att adoptera det.

Återkallelse av en anmälan som avses i första stycket får inte göras efter den dag då anmälan senast skall ha kommit in till Försäkringskassan. Återkallelsen skall vara skriftlig.

Om någon som enligt en anmälan som avses i första stycket skall tillgodoräknas ett pensionsgrundande belopp inte enligt 3 kap. 12 § kan tillgodoräknas ett sådant belopp, skall Försäkringskassan bortse från anmälan.

7 § En försäkrad som under intjänandeåret har haft sådan ersättning som avses i 3 kap. 18 § och som för det året skall tillgodoräknas ett pensions-

grundande belopp enligt 3 kap. 10 § är skyldig att upplysa Försäkringskassan om ersättningen.

8 § Anmälan om överföring av pensionsrätt enligt 4 kap. 7 § skall vara skriftlig och skall ha kommit in till Försäkringskassan senast den 31 januari det första år till vilket den pensionsrätt som skall överföras är hänförlig. Anmälan skall göras gemensamt av makarna och gäller tills vidare om inget annat anges i anmälan.

Om en make vill att en överföring som gäller tills vidare skall upphöra måste han eller hon skriftligen anmäla detta till Försäkringskassan senast den 31 januari det år från och med vilket överföringen skall upphöra. Om makarnas äktenskap har upplöstes skall överföringen upphöra från och med det år då äktenskapet upplöstes. Har äktenskapet upplöstes genom att den make från vilken överföringen skall ske har avlidit, skall dock överföringen även gälla det år då äktenskapet upplöstes, om inte också den andra maken avled samma år.

Återkallelse av anmälan som avses i första och andra styckena får inte göras efter den dag då anmälan senast skall ha kommit in till Försäkringskassan. Återkallelsen skall vara skriftlig.

9 § En förälder som vill tillgodoräknas ett vårdår enligt 4 kap. 12 § skall hos Försäkringskassan göra en skriftlig ansökan om detta senast den 31 januari andra året efter utgången av det år för vilket vårdår skall tillgodoräknas.

10 § Om en ansökan, anmälan eller liknande, som enligt denna lag skall göras till Försäkringskassan, i stället har kommit in till Premiepensionsmyndigheten skall den anses inkommen till Försäkringskassan samma dag. Det samma skall gälla om ansökan, anmälan eller liknande skall göras till Premiepensionsmyndigheten och den i stället har kommit in till Försäkringskassan.

11 §²³ Efter föreläggande av Skatteverket, Försäkringskassan, Premiepensionsmyndigheten eller en allmän förvaltningsdomstol skall en enskild, i den omfattning och inom den tid som har angetts i föreläggandet, meddela de upplysningar som är av betydelse för tillämpningen av denna lag.

13 §²⁴ Statliga och kommunala myndigheter samt arbetsgivare och försäkringsinrättningar skall på begäran lämna Skatteverket, Försäkringskassan, Premiepensionsmyndigheten och en allmän förvaltningsdomstol uppgift som avser namngiven person när det gäller förhållande som är av betydelse för tillämpningen av denna lag.

Arbetslöshetskassor skall på begäran lämna sådan uppgift till Skatteverket, Premiepensionsmyndigheten och en allmän förvaltningsdomstol.

Arbetsgivare som underlåter att fullgöra uppgiftsskyldighet enligt första stycket döms till penningböter.

²³ Senaste lydelse 2003:725.

²⁴ Senaste lydelse 2003:725.

15 §²⁵ Skatteverket, Försäkringskassan, Premiepensionsmyndigheten och en allmän förvaltningsdomstol får utan hinder av sekretess på begäran lämna ut uppgifter om pension enligt denna lag till

1. en försäkringsinrättning, ett försäkringsbolag eller en arbetsgivare, om uppgiften behövs för samordning med ersättning därifrån, och till

2. ett utländskt socialförsäkringsorgan, om uppgiften behövs vid tillämpningen av en internationell överenskommelse som Sverige har anslutit sig till.

Skatteverket, Premiepensionsmyndigheten och en allmän förvaltningsdomstol får utan hinder av sekretess på begäran lämna ut uppgifter om pension enligt denna lag till en arbetslöshetskassa, om uppgiften behövs för samordning med ersättning därifrån.

20 §²⁶ Den myndighet regeringen bestämmer skall för varje år upprätta en redovisning av det inkomstgrundade ålderspensionssystemets finansiella ställning och utveckling. Försäkringskassan, Premiepensionsmyndigheten samt Första–Fjärde och Sjätte AP-fonderna skall tillställa myndigheten de uppgifter som behövs för detta.

3. De nya bestämmelserna i 3 kap. 11 och 22 §§ tillämpas även för tillgodoräkning av pensionsgrundande belopp för åren 1999–2004. Anmälan om att få tillgodoräknas pensionsgrundande belopp för åren 1999–2004 skall ha kommit in till Försäkringskassan senast den 31 januari 2006. Sådan anmälan som enligt 15 kap. 6 § skall göras senast den 31 januari fastställelseåret, skall i dessa fall i stället göras senast den 31 januari 2006.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2005.

2. Bestämmelserna i 2 kap. 17 §, 3 kap. 7 § och 14 kap. 8 § skall tillämpas även när en ersättning som där avses har betalats ut av en allmän försäkringskassa.

3. Äldre bestämmelser i 13 kap. 17 § andra stycket skall fortfarande tillämpas såvitt avser beslut som har meddelats av en allmän försäkringskassa.

4. Villkoret enligt 13 kap. 22 a § att det allmänna ombudet skall ha varit part skall anses uppfyllt även om det är Riksförsäkringsverket som har varit part i målet hos den allmänna förvaltningsdomstolen.

På regeringens vägnar

BERIT ANDNOR

Kjell Rempler
(Socialdepartementet)

²⁵ Senaste lydelse 2003:725.

²⁶ Senaste lydelse 2001:222.